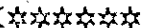

Nro. 13.

A' FELS. CSÁSZAR, ÉS AP. KIRÁLY
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indult Bétsből Pénteken Augustus 14-ik napján 1812-dik
esztendőben.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Hadi Történetek.

A' Pruszsusok és Oroszok között *Rigán* in-
nen a' *Düna* bal partjától nem messze történt
verekedés' bővebb, körülállásai így adatnak
elő a' Berlini újságokban: —,

„A' *Düna* vizének egész erővel néki indult
nagy armáda' mozdulásainak segéllésére, ennek
bal szárnyával Marschal *Magdonald* is útnak in-
dult *Poniewietz* felől *Riga* felé, olyan rendelést
adván a' Pruszsus seregek' vezére Gen. *Grawert*
eleibé, a' ki hasonlóképpen az ő fő vezérlése
alá tartozik, hogy *Riga* felé nyomúljon elő, a'
mellynek Julius 19-dikén egy heves tsata lett a'
következése. Generális *Grawert* véletlenül ösz-
sze találkozott *Eckhof* mellett Orosz Generális

Wittgensteinnek egy tsapatjával, melly miatt a' mi kevesebb számú seregünk igen megnyomatathatott volna, ha *Gen. Kleist* a' maga *Brigadájával* segítségére sietvén, a' győzedelmet a' legvakmerőbb verekedés után a' mi részünkre nem térítette volna. —

„Az Oroszoknak 8 Batalionjok, *Gen. Grauertnek* 5, *Gen. Kleistnek* 3, és így nekünk is 8 Batallionnyaink voltak a' tűzben, tsak az ágyuzókra nézve volt nagyobb erőnk; kár, hogy a' lovasság volt az Oroszoknál igen nagy erővel, minthogy a' mi 6 Swadronjaink ellen 8 Orosz Swadronok és 500 Kozákok verekedtek. Ha ezek ilyen sokan nem lettek volna, a' mi nyereségünk még nagyobb lett volna annál, a' mennyi volt. Elfogtunk 1 zászlót, 1 Stáb és több egyéb tiszteket, és 200 köz embereket. A' mi vitéz kapitányunk *Esebek*, midőn a' maga *Dragonyosai*val az ellenség' sorába bétsapott, gyalog *Hadnagy Wallis* hasonlóképpen, megöltettek. Mind együtt 5 tisztekből és 83 emberekből áll egész vesztesünk.“

A' *Berlini* újság szerint e'képpen írtak *Libauból* *Julius* 23-dikán: —,

„*Jul.* 20-dikán reggel olly nagy hirtelenséggel eltávozott innét az Orosz őrző sereg, hogy ideje sem volt három gyűűnnek elvitettethetésekre. Az nap délután megérkeztek a' *Prusszus* seregek. A' kikötőhelyből is eltávoztak minden hajók, a' mellyek elkészülhettek; hét hajót, mellyek közt 2 Orosz, 3 Svétziai, és 2 Anglus tulajdon volt a' kikötőhelyben tsakugyan megleptek és elfogtak a' *Prusszusok*. Más nap 3 *Linea*, 2 *Fregát*, és 1 *Kutter* Orosz hajók a' ki-

kötőhely' szája előtt megjelenvén egy tsajkát 20 emberrel a' kikötőhely' recognoscirozására küldöttek, ki're a' parti batteriákról tűz adat-tatván, a' tisztjek és 5 ember megölettetek, többek megsebesítettek, 's azzal a' nagy hajóhoz vissza térvén, 's onnét ekkor minnyájok eleveztek: de nagyon félünk, hogy tsak kevés erejekre nézve távoztak - el, 's ismét meg fognak nagyobb erővel jelenni, a' mint is hogy éppen midőn ezen levelet a' postára akarom tenni, a' három Orosz línea hajókat két hasonló Anglus hajókkal együtt ismét közelíteni látjuk messziről, kétségkívül golyóbisokkal lejendő köszöntetésiünkre."

Julius 18 dikán, midőn *Riga* felé elő nyo-múltak a' Porszsziai seregek, ugyan akkor *Mi-tauba* is bément *Raumer* nevű Obersterjek 3 Ba-talionokkal és 4 Swadronokkal.

A' Dresdából Augustus 4-dikén indúlt tudó-sítások szerént a' Napoleon Császár' fő hadi száll-lása Jul. 24-dikén még *Glibockie* nevű helységben volt, hanem a' Nápolyi Király 20-dikban a' ve-zérlése alatt lévő lovas ármádával már által ment volt a' *Düna* vizén, a' nélkül, hogy leg kisebb ellentállásra talált volna. Az Oroszok az ő *Drys-sában* és *Dryssa* előtt sok hónapoktól fogva nagy költséggel készített sántzaikat, egy kardkivonás nélkül oda hagyván ellenségeiknek által enged-ték, a' kik azoknak széltyelhányásához azonnal hozzá fogtak. —

Julius 15-dikén, midőn ezen *Dryssai* sán-tzokban még valami 110 vagy 120 ezer Oroszok voltak, onnét 10 ezeren, kik között 5000 lova-sok tatáltattak, véletlenül a' *Düna* bal partjára

által ütöttek, a' Generális *Sebastiani* seregit, a' melly ott tanyázott, megtámadták. Generális *Sebastiani* magát ehhezképpest egy órányi távol-
ságra vissza vonta, 's valammi 100 embereket,
holtakat, sebeseket, és elfogattatokat veszett.
Geniest nevű Generálissa is, a' ki előbb halálos
sebet kapott, elfogattatott, mint mondják. —

Ugyan ezen *Dresdai* tudósítások szerint,
egy Frantzia tsapat a' *Dnieper* vízen által meo-
vén, *Smolenskóbol*, mint hallik, *Moskau* felé
kezdettek futni az emberek.

Marschal *Victor* felől azt írják, hogy a' ve-
zérlése alatt lévő 10-dik ármádával, ő is előre
kezdett nyomólni a' *Wistula* felé.

A' *Castiglionei* Hertzeg Marschal *Augereau*
Berlinbe érkezett, és a' 11-dik ármádát organi-
zálja, melly szerint már most 11 ármádából
áll a' nagy ármáda.

Marschal *Massanáról* azt olyassuk, hogy
a' feredőről, a' hol eddig tartózkodott, Párisba
érkezett.

A' Warschauból Augustus 1-ső napján indult
levelek említik, hogy a' *Westpháliai* Király, a'
ki a' vezérlése alatt volt ármádáktól elbútsúzott,
oda megérkezett. A' vezérlése alatt volt ármá-
dákat az *Eckmühli* Hertzeg (*M. Davoust*) vette
által. — *Königsbergen* nagy tsorda ökrök
hajtatnak szünetlenül által az ármádák után.
Ökrös szekerek is mennek ott által nagy szám-
mal, mellyek riskásával vannak terhelettek;
és, mint mondják, Olasz országból jönnek.

A' Párisi újságok szerint a' Londoni közön-
ség is nagy bizontalankodásban van az *Oroszok*

plánuma eránt. Senki meg nem tudja magyarázni, mit akarnak a' magok örökké való hátulásokkal; hogy semmi nagy ütközetbe nem bocsátkoznak; 's csak itt ott tsapnak össze az ő hátuljáró tsapatjaik a' Frantzia és szövetséges armádáknak előljáró tsapatjaikkal: --

„A' mi tudósításaink (így szól egy Londoni magános író Julius 1-ső napján, az úgy nevezett *Párisi Journalban*) mellyeket a' száraz Európából veszünk, napról napra fonotossabbak kezdenek lenni. Nem lehet hinni, melly nagy kívánsággal olvassák ezeket Londonban minden rendű emberek. Azt lehetne vélni, hogy minnyájok hiszik, hogy Angliának sorsa az Orosz birodalom' sorsával össze van köttetve. A' *Frantzia bulletinek'* ezerszer elolvastatnak, 's ezer féleképpen magyaráztatnak; minden kifejezés mellett megállanak az Olvasók, mintha a' Fr. Császár' politikai egész titkát ki akarnák azokból találni, úgy iparkodnak minden kifejezéseknak megmagyarázásán. Nem tudják képzelni, 's haragusznak érette, hogy miképpen hagyhatta Sándor Császár a' szép Lithwániát, és a' maga első 's második líneabéli magazinumait, illy módon az ellenség' kezibe. A' történetekről itt is mint másutt csak következéseikből ítélnék az emberek, a' miket t. i. szemekkel látnak. Mi tudjuk hogy Admirális Saumarez, a' maga hajós seregivel *Libautól* nem messze volt, mikor oda az ellenség bément; meg is mentette a' magazinumoknak némelly mardványait, de azt meg nem akadályoztathatta, hogy az ellenség oda bé ne menjen.“

A' Frantzia, Anglus, és Orosz Akták
folytatása.

X-dik Akta. — A' Frantzia Minister, a' Pétesburgban lévő Fr. Követhoz Lauristonhoz Drézdából Május 20 dikán, 1812. —

Gróf Úr! Szerentsém van a' Hertzeg Kura kin' Aprilis 30 dikán, Május 7-dikén, Máj. 9-dikén, és Máj. 11 dikén költ Jelentéseit által küldeni, mellyek közzül az utolsóban ő a' passus eránt való szorgató kéréseit megújítja. Ő Csász. Felsége nem hiheti, hogy ez a' követ igen sokat ne vett volna magára (vagy igen sokat ne vett volna ki magának); melyhezképpest jönnek találja ő Felsége, hogy egy jelentés által kéren a' Gróf úr passust Gróf *Soltikow*tól magának, 's azzal vegye útját Gróf *Romanzow*hoz Willnába vagy akárhova, a' hol a' véle való beszédre módot találhat. Mondja-meg az úr Gr. *Soltikow*-nak, hogy azok a' nyilatkoztatások, mellyeket az úr Gr. *Romanzow*val vagy a' Császárral magával közlenni akar, éppen oly fontosok mint szorgatók. Mutassa-meg az Úr néki mind azokat az Aktákat, mellyeket én itt küldök, és nyilatkoztassa - ki előtte azt a' bámúlást, melly ő Fr. Cs. Felségét elfogta, midőn néki ezeket az igen váratlan és a' *Sándor* Császár nyilatkoztatásával igen ellenkező jelentéseket és lépéseket tudtára adtam; midőn eleibe terjesztetem, hogy Pruszsziának odahagyattatását oly feltételnek tartja az Orosz Császár, hogy a' felett még csak ne is kétségesskedhessünk, a' milyen dolgot ő Fr. Felsége még a' maga leg nagyobb győzedelmei után sem kívánt soha; 's midőn végezetre éppen

akkor, mikor az Orosz udvar Pruszsziának függetlenségét kívánta, ugyan annak függetlenségét maga megrontotta, az által, hogy azon politikai kötéseknek semmivé tevését kívánta tőle, mellyekben ő minden Fejedelmeknek jussaik szerint egyezett meg. Nyilatkoztassa - ki a' Gróf úr, melly igen ellenkezzenek a' Hertzeg *Kurakin* jelentései mind formájokra mind foglalatjokra nézve azokkal a' békességes nyilatkozásokkal, mellyeket ő tett, 's a' mellyek által olyan gondolatra vétetett ő Fr. Cs. F.ge, hogy ez a' Minister által hágtá az eleibe szabotott határt, az által, hogy ezeket a' jelentéseket által adván, ugyan akkor a' maga passusát megújítva kérte; 's a' midőn végezetre a' Gróf Úr azon esetben, hogy ezek a' lépések valósággal a' Petersburgi udvar parantsolatja szerint találtak jörténni, terjeszszé ő Orosz Csász. F.ge eleibe azt, hogy melly igen fájlalja ő Fr. Cs. F.ge, hogy azon reménségében megsalattatottnak lenni szemléli magát, hogy az általa két esztendőktől fogva kívántatott alkudozás, melly által a' két birodalmak között való veszekedéseknek el kellett volna hárittatni, félbe szakadott. A' Gróf úr maradjon meg a' mellett, hogy olyan nyilatkozatásokat vett, a' mellyek még meg nyílvá hagyták a' megegyezésre való útát. —,

„*Bassanó* Hertzeg.

XI-dik Akta. — A' Gróf *Remanzow* levele Gróf *Lauriston*hoz, *Willnáóól* Junius 8-dikán 1812. —

Követ Úr! ő Orosz Cs. Felsége olyan tudósítást vett Gróf *Soltikowtól*, hogy Exc.ád azt kívánja, hogy ő Felségéhez jöhessen, 's személye-

sen telyesíthesse azon parantsolatokat, a' melyeket a' Császártól a' maga urától vett. Ő F. ge a' fegyvereknek közepette is jó szívvvel elvonta volna egy szempillantásig magát a' maga mostani foglalatosságaitól egy véle szövetségben lévő Hatalmasság' Követének elfogadására, ha egy környülállás, melly az ő Felsége gondolkodásától egészszen idegen, abban ő F. gét meg nem akadályoztatta volna, a' t. i. a' mi ma reggel tudtára adatott ő Felségének, hogy az ő Felsége birodalma és az idegen tartományok között való lovas postajárás *Memelben* félbe szakasztott legyen. Azólta úgy esett értésire ő F. gének, hogy egy Kurirja valamelly követségből utazván hazafelé, meg nem nyerhette a' határon való általbotsáttatást, hanem kerülvé kéntelenített haza jönni. Az ilyen rendkívül való történetek megmagyaráztatást kívánnak; 's mivel hogy azt sem tudhatja ő Császári Felsége, hogy minémű tulajdonságú dolog legyen az, a' melly Exc. ádra van bízattatva, és ő Felsége meg akar maradni azon systemája mellett, hogy a' két birodalmakat illető dolgok a' közönséges rendtartások szerint folytattassanak: erre nézve ajánlja ő F. ge Exc. ádnak, hogy Petersburgból ne távozzék el, hanem inkább közölje írás által véllem azt a' mi reá van bízattatva, vagy pedig írjon egyenesen ő Cs. Felségéhez, mint magának fog tétteni; mellyben hogy semmi fogyatkozás ne legyen, réám bízta ő Felsége, hogy *Barens* nevű vadásztisztet, a' ki ezen írásomat Exc. ádnak által adja, rendeljem ki az Excellentiád' szolgálatjára. —,

XII dik Akta. — Gróf Lauriston Gróf Romanzowhoz. Költ St. Petersburgban Junius' 14-dikén 1812. —,

„Gróf Ur! Aza' jóság, mellyet *Sándor* Császár erántam mutatni, 's azon bizodalomnak jelei, mellyekkel engem' megtisztelni méltóztatott, nem engedték, hogy valami akadályt gondolhaszak azon útamban lenni, mellyet *Wilna* felé tenni szándékoztam. Tehát a' rheumatismusi nagy fájdalomak mellett' is, mellyek miatt néhány napoktól fogva szenvedek, hozzá készültem vala az úthoz, egész fontosságát érezvén azon nyilatkoztatásoknak, mellyeket ő Orpsz Cs. F. gé' vagy Exc.ád eleibe terjeszteni, réám bízattatott vala, ily környűlállások között, a' hol leg kisebb haladás káros. Melly igen el kelle tehát bámúlnom, midőn az Exc.ád' írását vettem. Láttam belőlle, hogy azon bizodalom eránt, mellyel magamnak az ő Felsége részéről hízelkedtem, magamat megtsaltam légyen, a' midőn ő Felsége minden magával és Exc.áddal való személyes beszéllést megtilt azon szempillantatban, mellyben az a' bizodalom, mellyet én az én magam viselete és a' két birodalmak között való szövetségnek fenntartása eránt kimutatott buzgóságom által magamnak megérdemleni gondoltam vala, mint el merem mondani, mind két résznek nagy hasznára szolgálhatott volna. Sőt éppen azok az okok, mellyeket Exc.ád az én útamban megakadályoztatására elő hoz, azt inkább szükségessé tenni láttatnak. Mit használhatnak ilyen sürgető környűlállások között az írásban való nyilatkoztatások, a' mellyekre alig lehet 3 napok alatt választ kapni, 's a' mellyek az ő ter-

mészerek szerint leg kisebb eszközt nem szolgálhatnak arra, hogy mind azokat a tévelygéseket 's egymás' megnevezéseket, mellyek mind két részről előfordúlhatnak, sőt elkerülhetetlenek is, még jó idején elhárítani, 's azoknak szomorú következményeit elkerülni lehessen. Így a fő czél, a békességnek megtartathatóságát, nem érhetnők el. Minthogy a Császár az én Uram érezte azt, hogy ilyen criticus időben leg kisebb haladás melly veszedelmes legyen, azért parantsolta nékem, hogy *Sándor* Császárhoz, vagy *Exc.ád*hoz menjek, és minden kétséget minden nehézséget elhárítsak, 's megfejtsek, a mellyek magokat illy fontos pontok felett előadhajk, de a mellyek eránt egymásnak magunkat a levelezés útján ki nem magyarázhatjuk, ha a meg egyezhetésnek reményességét, melly az ő F. gesztületen való óhajtságának tárgya, meg akarjuk tartani. Azon új állapotban, mellybe éngem' az *Exc.ád* levele helyeztet, nints egyéb mit tennem, hanem hogy további magamviselete eránt Császárom' parantsolatját várjam, kihez én kúrrit küldök-el. A' mi engemet magamat illet, nem titkolhalom, Gróf úr, hogy igen megillettettem azon dolognak tőlem való megtagadatlása által, mellyet néltem úgy kell tartani, mintha egyedül önnön személyemet illetné, minthogy akár ki más, a' hit az én Monarchám elküldött volna, ha mingyárt csak egy Generális vagy Szárnyadutána lett volna is, minden bizonytal megnyerte volna azt az engedelmet, a' melly tőlem megtagadatlott. Minthogy az Orosz birodalom és egyéb külső Státusok között való postajárásnak megtiltatása felől, mint azt *Exc.ád*

erőssíti, hozzám semmi egyenes tudósítás nem érkezett, ehhez képest az Exc.ád írásának ezen tizkelyére semmit nem felelhetek. Szerentsém van lenni etc. —,

„Gróf Lauriston.

Nagy Britannia.

A' Párisi *Monitör* a' *Statesman* nevű Anglus újságból egy tizkelyt adott ki, és oly jegyzést vetett utánna, mellyről már igazán lehet mondani, hogy *megtsendülhet benne az Anglusok' füle.* A' tizkelly' foglalatja ez: — „A' mi Kabinéti parantsolatainknak Amérikára nézve lett visszavétettetése, nagyon felelevenítette nállunk az érzékenységet; egészszer néki adtuk magunkat a' jobb jövendő eránt való reménségnek, szemünk előtt láttuk állani az Európával való közösülés útjának megnyíását! azt gondoltuk, hogy az Amérikaikkal való megegyezés a' nálunk uralkodó lármákat letsendesíti: azonközben azon hírnek meg érkezése, hogy Amerika ellenünk hadat izent nem soká megfoszta ezen kedves álmodozásainktól. — Valamint a' mi kabinéti parantsolatainktól várt resultatumokban, úgy szintén azoknak igen későre történt visszavétettetődésében is igen megsalattattunk. Ha Amerika magát egyszer a' hadakozásra határozta, reménhetjük é, hogy a' Frantzia birodalom, mellyet már illy sokszor eligasztottunk magunktól, újabb ajánlásokat teszen a' megbékéllésre, a' melly eránt való kívánságaikat a' parlamentomban már illy sokak kinyilatkoztatták (*).

(*) *A' Monitör jegyzései:* — Hogy az 1807 és 1809 béli Kabinéti parantsolatok vissza vétet-

tek, bizonyos: de nem veszitek vissza a' ti 1806 béli Kabinéti parantsolataitokat, azaz, a' *papiroson lévő bészárás' törvényét*, melly szerént ti valamely helyet bészárva lenni hirdettek, nem azért, hogy bészárva és olly állapotban van, hogy elvétettethetik, hanem azért, hogy kereskedik, a' melly árt a' ti fábrikáitoknak. Valameddig az 1806-béli Kabinéti parantsolataitokat meg nem másoljátok, addig semmit nem tsináltatok, 's a' száraz föld bészárva marad előttetek. Azok a' hajók, mellyek neutrális teréhvél egyenesen Frantzia ország felé jönnek, ide bébótsáttanak: de azok a' hajók, a' mellyek Anglus portékával egyenesen Londonból jönnek, elvétettének. Mi semmi egyéb bészárást (*blokadát*) meg nem esmérünk, tsak azt, melly az *Utrechti* kötésben meghatározottat, a' milyen volt t. i. *Flieszingen* és a' *Skáldis* torka az 1809-béli expeditziókor, midőn t. i. valamely hely szárazon vízen úgy bészárattatik, hogy elfoglalható: de mikor valamely hely tsak a' papiroson zárattatik - bé, tsak azért, hogy annak kereskedése akadályoztatassék, ilyenkor a' leszen egyszeriben való következése, hogy a' Britannus szigetek is bészárattanak a' papiroson. De mi is lenne valósággal az 1807 és 1809-béli parantsolatoknak visszavéttetések, ha egyszersmind az a' bészárás' törvénye is meg nem esmertetne, melly az 1806-béli *Utrechti* kötés által felállítottat; külömben azt fogjuk ma vagy holnap látni, hogy Anglia a' Frantzia partokat bészárva lenni kihirdeti, 's a' neutrálisoknak tsak a' *Közép tenger'* valamely pontjával vagy a' *Balticum* tengernek valamely

kikötőhelyével engedi meg a' kereskedést. Nem, ez meg nem eshet: másoljátok meg az 1806-béli rendelkezéseket, térjetez vissza a' bészárást illető jusra a' századok által megszenteltetett törvényekre, arra, melly az 1785-dik esztendőben is fennállott: különben semmit nem csináltatok. Az idők megváltoztak. Azok az igazságtalan és erőszakos eszközök, mellyekhez ti folyamodtatok, adtak just azon igazságtalan és erőszakos eszközökre, mellyekhez a' Frantzia birodalom nyúlni féntelenítetett. A' ti igazságtalanságotokból származott kéntelenség fundálta a' nagy birodalmat. Mostantól fogva elmúlt az idő, mellyben ti a' száraz ellen mindent tettetek, e' pedig ti ellenetek semmit nem tehetett. Minden hadhirdetés alkalmatosságával el kell a' ti útazóitoknak, kereskedőiteknek a' szárazon fogdostatni, ha ti a' kereskedő hajókon a' matrozokat, útazókat, és kereskedőket letartóztatjátok. Ha kemény eszközökhöz nyúltok, ellenetek még keményebbek vétetnek elő; a' fegyver fegyver által veretetik vissza; a' kemény törvények ellenébe keményebbek helyheztettetnek. Tsak ez az egy eszközünk van arra, hogy meg ne tsalattassunk, hogy benneteket meggyőzhessünk, vagy leg alább arra kényszerítzessünk, hogy igazságosabbak legyetek. —

„Néktek nagyobb szükségetek van a' szárazra, mint a' száraznak a' ti kereskedéseitekre; néktek nagyobb szükségtek van Amérikára, mint Amérikának reátok, azért, hogy a' kereskedőnek szükségesebb a' *Consumens*, mint ennek a' kereskedő. Ha bársony ruhában nem járhatok,

posztóban járok; ha gyapot salavárit (strimflit) nem viselhetek, tzerénából valót viselek; így gondolkozik a' *Consumens*. De a' kereskedő, kinek házi környúlállásai és boldogsága a' *Consumens* szükségéin fundáltatik, kéntelen eladni a' maga portékáit. Ha portékáitokat el nem adhatjátok, honnét tellik ki a' ti két millió adófizetésetek, és 600 millió költsönötök? Kereskedésre isakgyan szüksége van a' száraznak is; és az, a' ki az industria' igazságos gyarapodásának útjába akadályt tenne, barbarus "századba illő" ember volna, és nem abba, mellybe mi élünk. A' különböző klimáknak, különböző szerzeményeik vannak; a' tserelés minden résznek egyformálag hasznos és alkalmas. Ismét helyre állhat tehát a' kereskedés, de igazságos és minden részre nézve egyenlő princzipiumok szerint. A' népek vetélkedhetnek egymás között a' gazdálkodásban és industriában, de ne fundálják industriájokat erőszakon. Lord *Chatam* e'képpen szollott volt: — „ha mi Frantzia ország eránt igazságosok lennénk, a' mi boldogságunk nem tartana 24 óráig.“ — Abban az időben igazat szólhattott Lord *Chatam*, de ma másképpen beszélte. A' környúlállások' ereje akkor néktekkedvezett akkor is; a' tengerek' urai voltatok, mint most; de Frantzia országnak nem volt befolyása a' száraz Európai egyéb országokhoz. Midőn Frantzia országot igazságtalan törvényeitek által elnyomtatok, *Hollandiát*, *Hámburgot*, és *Venezét* meg gazdagítottatok. Ma megváltoztak a' ti károtokra a' környúlállások. A' helyett, hogy az igazság' szavát megvethetnétek, kéntelenek

vagytok ahhoz folyamodni. Az *Utrechti* kötés leszen a' ti oltalom sántzotok, a' melly ellen sly sokáig tusakodtatok. —

„Végezetre egy lépést tesztek és elállatok az 1807 és 1809-béli Kabinéti parantsolataitoktól. Hanem azok a' dologba látó emberek, a' kik nállatok más nemzetek felett jártasok a' históriákban, által láthatják azt, hogy ezek a' Kabinéti rendelések más ábrázatba öltöztették a' világot, és hogy néktek jobb lett volna sok tsatákat és kolóniátoknak egy részit elveszteni, mint sem ezeket a' Kabinéti rendeléseket kiadni, mellyek Hollandiának és a' Hanseatica városoknak Frantzia országhoz lett tsatóllatásokat, az Európában történt nagy változásokat, és az abba felállított ügy nevezett szárazon való Systemát, okozták. A' ti Kabinéti rendeléseitek nélkül Frantzia országnak nem juthatott volna eszibe, nem is lett volna ez az ereje, hogy ezt a' Systemát felállíthassa, 's Hollandiát és Hamburgot magához tsatolhassa. Ti viszsa tértek tsakugyan ezen Kabinéti rendelésektől; ezek nem találtnak már a' ti törvényeitek között: az Európai szárazon való Systema azonközben változhatatlan. A' száraz Európai dolgokban való tudatlanságotok miatt az időt el hibáztatok; az 1785-dik esztendőben jók lettek volna ezen Kabinéti rendelések; véghetetlen hasznót hajtottak volna néktek minden kár nélkül. A' mesében találtató farkasnak beszédje akkor szátokba illett volna büntetés nélkül. Most pedig már tsak az igazság szava illik a' szátokba; az erősebbnek jussa szerént való tselekedeteitek által ellen-

ben önnön romlásotokat siettetitek, midőn ellenségeiteknek boldogságát erősebbé teszitek. Az igazság azt kívánja tőletek, hogy azokra a' provinciáimokra térjeteK vissza, mellyek a' neutrális és a' hadakozó hatalmasságok között, a' múlt század' végén 's a' jelen való hadakozás' kezdetében fenn állottak. Ezt a' ti javatok parancsolja néktek. Azok az idők, midőn az igazságtalan és önkény szerént való' eszközök reátok nézve hasznosok voltak, örökre elenyésztek."

Elegyes Dolgok.

Az Orosz és Svétziai Kurirok szünetlen jönnek-mennek *Stockholm* és *Petersburg* között. — Gyakran olvassuk, hogy a' *Balticum* tengerre *Angliából* számos szállitványok érkeznek-bé hadi hajók által kísértetve. Egy Anglus linea hajó nem régen egy Dániai Fregátót, egy olyan öbölben, a' hová e' nem gyanította hogy a' víznek kitsiny mélysége miatt a' Linea hajó bémehészen, megtámadván, addig ágyúzott ráá, míg a' puskaporos kamara fellobbanván a' levegőbe felvettetett. Az embereknek egy része tsakugyan kifogattatott. — A' Dániai udvar jó készüléttel vígyáz *Seclandia* szigetén. — A' Svétziaiak. *Pomeraniája* partjai is, a' hől most Szakszoniai seregek vannak őrizeten, minden esetre erőssítetnek, és nagy vígyázat alatt tartatnak.

Julius 20-dikán és 21-dikén 16 Kurirok úttak által *Posen* városán, kik mind a' nagy armádatól jöttek.

A' múlt Kedd-től fogva semmi hivatal szerént való tudósításaink nem érkeztek a' nagy armádatól.

(Egy negyedrészt árkus toldalékkal).